

Konkurrenslag (1993:20)

Näringsdepartementet

Ändringar införda t.o.m. SFS 1994:1846

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag har till ändamål att undanröja och motverka hinder för en effektiv konkurrens i fråga om produktion av och handel med varor, tjänster och andra nyttigheter.

2 § Denna lag tillämpas inte på överenskommelser mellan arbetsgivare och arbetstagare om lön eller andra anställningsvillkor.

3 § I denna lag avses med företag en fysisk eller juridisk person som driver verksamhet av ekonomisk eller kommersiell natur. Till den del sådan verksamhet består i myndighetsutövning omfattas den dock inte av begreppet företag.

Med företag avses också en sammanslutning av företag.

Vad som i lagen sägs om avtal skall tillämpas också på

1. beslut av en sammanslutning av företag, och
2. samordnade förfaranden av företag.

4 § Med företagsförvärv avses i denna lag förvärv av företag som driver verksamhet inom landet. Som företagsförvärv räknas också förvärv av en rörelse samt fusion.

Ett förvärv där äganderätten till ett företag eller en rörelse inte övergår i sin helhet skall anses som företagsförvärv enligt lagen bara om förvärvet ger möjlighet att utöva ett bestämmande inflytande på företaget eller rörelsen.

5 § har upphävts genom lag (1994:1846).

Förbjudna konkurrensbegränsningar

Konkurrensbegränsande samarbete mellan företag

6 § Om något annat inte följer av beslut enligt 8 eller 15 § eller av 13, 17 eller 18 c §, är avtal mellan företag förbjudna om de har till syfte att hindra, begränsa eller snedvrída konkurrensen på den svenska marknaden på ett märkbart sätt eller om de ger ett sådant resultat.

Detta gäller särskilt sådana avtal som innebär att

1. inköps- eller försäljningspriser eller andra affärsvillkor direkt eller indirekt fastställs,

2. produktion, marknader, teknisk utveckling eller investeringar begränsas eller kontrolleras,
 3. marknader eller inköpskällor delas upp,
 4. olika villkor tillämpas för likvärdiga transaktioner, varigenom vissa handelspartner får en konkurrensnackdel, eller
 5. det ställs som villkor för att ingå ett avtal att den andra parten åtar sig ytterligare förpliktelser som varken till sin natur eller enligt handelsbruk har något samband med föremålet för avtalet.
Lag (1994:688).
- 7 § Avtal eller avtalsvillkor som är förbjudna enligt 6 § är ogiltiga.

Beslut om undantag

8 § Konkurrensverket får i det särskilda fallet besluta om undantag från förbudet i 6 § för ett avtal som

1. bidrar till att förbättra produktionen eller distributionen eller till att främja tekniskt eller ekonomiskt framåtskridande,
2. tillförsäkrar konsumenterna en skälig andel av den vinst som därigenom uppnås,
3. bara ålägger de berörda företagen begränsningar som är nödvändiga för att uppnå målet i 1, och
4. inte ger de berörda företagen möjlighet att sätta konkurrensen ur spel för en väsentlig del av nyttigheterna i fråga.

9 § Om ett företag vill att undantag enligt 8 § skall beviljas, skall det anmäla avtalet till Konkurrensverket.

Konkurrensverket får inte besluta om undantag innan företaget har gjort en sådan anmälan.

10 § I ett beslut om undantag enligt 8 § skall det anges från vilken tidpunkt undantaget gäller. Denna tidpunkt får sättas tidigare än tidpunkten för beslutet.

Beslutet skall gälla för en bestämd tid och får förenas med villkor och ålägganden.

11 § Ett beslut om undantag enligt 8 § får förnyas om där angivna förutsättningar fortfarande är uppfyllda.

Återkallelse eller ändring av beslut om undantag

12 § Konkurrensverket får återkalla eller ändra ett beslut om undantag, om

1. de omständigheter som låg till grund för beslutet har förändrats i något väsentligt avseende,
2. de som beslutet gäller bryter mot något åläggande som har

angetts i beslutet,

3. beslutet grundades på oriktiga eller vilseledande uppgifter, eller

4. de som beslutet gäller missbrukar undantaget.

I de fall som avses i första stycket 2--4 får beslutet återkallas med retroaktiv verkan.

Undantag då beslut inte meddelas inom viss tid

13 § Om Konkurrensverket inte har fattat beslut med anledning av en anmälan enligt 9 § inom tre månader från det att anmälan kom in till verket, skall undantag från förbudet i 6 § anses beviljat i enlighet med anmälan för en tid av fem år räknat från tidpunkten då avtalet ingicks.

Detta gäller inte om Konkurrensverket inom tremånadersfristen gör invändning mot avtalet.

14 § Konkurrensverket får återkalla undantaget för ett avtal för vilket undantag beviljats enligt 13 §, om avtalet har följder som är oförenliga med 8 §.

Undantag meddelade av Stockholms tingsrätt

15 § Stockholms tingsrätt får, vid prövning av ålägganden enligt 23 §, på yrkande av en part besluta om undantag enligt 8 § för ett avtal som är förbjudet enligt 6 § men som uppfyller förutsättningarna för undantag enligt 8 §. Därvid tillämpas 10 §.

16 § Konkurrensverket får förnya, återkalla eller ändra ett beslut enligt 15 §. Därvid tillämpas 11 och 12 §§.

Gruppundantag

17 § Undantag från förbudet i 6 § gäller för sådana grupper av avtal som uppfyller förutsättningarna i 8 § (gruppundantag).

Sådana grupper av avtal som avses i första stycket anges i verkställighetsföreskrifter av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Avtal som omfattas av ett gruppundantag behöver inte anmälas enligt 9 § för att beviljas undantag. Sådana avtal får dock anmälas.

18 § Konkurrensverket får återkalla det undantag som gäller för ett avtal på grund av gruppundantag, om avtalet har följder som är oförenliga med 8 §.

Särskilda bestämmelser för jordbruket m. m.

18 a § Med primär lantbruksförening avses i denna lag en ekonomisk förening vars medlemmar är enskilda lantbrukare eller andra företag som bedriver jordbruk, trädgårdsverksamhet eller skogsbruk. Om sammanslutningar av sådana företag är medlemmar i föreningen, anses den dock vara primär lantbruksförening endast under förutsättning att sammanslutningarna bara utgörs av lokala

sammanslutningar av företag med verksamhet av angivet slag.
Lag (1994:688).

18 b § Med jordbruksprodukter avses i denna lag sådana varor som anges i bilagan till lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m. m.

Med trädgårdsprodukter avses sådana varor som anges i den i tulltaxelagen (1987:1068) intagna tulltaxan 6--8 kap.

Med skogsprodukter avses sådana varor som anges i den i tulltaxelagen (1987:1068) intagna tulltaxan 44, 47 och 48 kap.
Lag (1994:688).

18 c § Förbudet i 6 § gäller inte för sådana avtal inom en primär lantbruksförening eller dess dotterföretag som avser samverkan mellan föreningens medlemmar om

1. produktion, insamling, förädling, försäljning eller därmed sammanhängande verksamhet såsom användandet av gemensamma anläggningar, lagring, beredning, distribution eller marknadsföring i fråga om jordbruksprodukter, trädgårdsprodukter eller skogsprodukter, eller

2. inköp av varor eller tjänster för sådan verksamhet som avses under 1.

Första stycket gäller dock inte avtal som har till syfte eller ger till resultat

1. att en medlems fria rörlighet på marknaden förhindras eller försvåras

a) i fråga om valet av avnämare eller leverantör,

b) i fråga om möjligheten att lämna föreningen, eller

c) i annat avseende av motsvarande betydelse, eller

2. att försäljningspriser direkt eller indirekt fastställs på varor som produceras hos medlemmarna när

a) försäljningen sker direkt mellan medlem och tredje man, eller

b) föreningen svarar för försäljningen och konkurrensen på marknaden hindras, begränsas eller snedvrids i väsentlig omfattning. Lag (1994:688).

Missbruk av dominerande ställning

19 § Missbruk från ett eller flera företags sida av en dominerande ställning på den svenska marknaden är förbjudet.

Sådant missbruk kan särskilt bestå i att

1. direkt eller indirekt påtvinga någon oskäligen inköps- eller försäljningspriser eller andra oskäligen affärsvillkor,

2. begränsa produktion, marknader eller teknisk utveckling till nackdel för konsumenterna,
3. tillämpa olika villkor för likvärdiga transaktioner, varigenom vissa handelspartner får en konkurrensnackdel, eller
4. ställa som villkor för att ingå ett avtal att den andra parten åtar sig ytterligare förpliktelser som varken till sin natur eller enligt handelsbruk har något samband med föremålet för avtalet.

Icke-ingripandebesked

20 § Konkurrensverket får efter ansökan av ett företag förklara att ett avtal eller förfarande inte omfattas av något av förbuden i 6 eller 19 § enligt de uppgifter som lämnats av företaget eller som annars är tillgängliga för verket och att det därför inte finns anledning för verket att ingripa enligt denna lag (icke-ingripandebesked).

Ett sådant beslut utgör hinder för Konkurrensverket att besluta om ålägganden enligt 23 § första stycket eller föra talan om konkurrensskadeavgift enligt 26 §.

21 § Konkurrensverket får återkalla ett beslut enligt 20 §, om

1. de omständigheter som låg till grund för beslutet har förändrats i något väsentligt avseende,
2. beslutet grundades på oriktiga eller vilseledande uppgifter, eller
3. Marknadsdomstolen ändrar rättstillämpningen så, att det klart framgår att avtalet eller förfarandet som omfattas av beslutet faller under förbuden i 6 eller 19 §.

Handläggningsregel för Konkurrensverket

22 § Så snart en anmälan enligt 9 § eller en ansökan enligt 20 § som rör ett avtal har kommit in till Konkurrensverket skall verket ge de parter i avtalet som inte är sökande tillfälle att yttra sig över anmälan eller ansökan.

Åtgärder mot förbjudna konkurrensbegränsningar

23 § Konkurrensverket får ålägga ett företag att upphöra med överträdelse av förbuden i 6 eller 19 §.

Om Konkurrensverket i ett visst fall beslutar att inte meddela ett sådant åläggande, får Stockholms tingsrätt göra det på talan av ett företag som berörs av överträdelsen.

24 § Ett åläggande enligt 23 § gäller omedelbart, om något annat inte bestäms.

25 § Om det finns synnerliga skäl för det, får ett åläggande enligt 23 § meddelas för tiden till dess att frågan slutligt har avgjorts. Tingsrätten får meddela ett sådant åläggande bara sedan rättegång inletts.

Konkurrensskadeavgift

26 § Stockholms tingsrätt får på talan av Konkurrensverket besluta att ett företag skall betala en särskild avgift (konkurrensskadeavgift), om företaget eller någon som handlar på företagets vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har

1. överträtt förbuden i 6 eller 19 §, eller
2. åsidosatt ett villkor som har beslutats med stöd av 10 § andra stycket.

Avgiften tillfaller staten.

27 § Konkurrensskadeavgift skall fastställas till lägst fem tusen kronor och högst fem miljoner kronor eller till ett högre belopp dock inte överstigande tio procent av företagets omsättning föregående räkenskapsår.

Riktas talan mot flera företag skall avgiften fastställas särskilt för vart och ett av dem.

28 § När konkurrensskadeavgift fastställs skall särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått.

I ringa fall skall ingen avgift påföras.

29 § Konkurrensskadeavgift enligt 26 § första stycket 1 får inte påföras för åtgärder som har vidtagits

1. efter det att anmälan enligt 9 § eller ansökan enligt 20 § kom in till Konkurrensverket och innan beslutet med anledning av anmälan eller ansökan vann laga kraft, om åtgärderna ligger inom ramen för den verksamhet som har beskrivits i anmälan eller ansökan, eller

2. under den tid då icke-ingripandebesked har gällt, om inte beskedet har återkallats med stöd av 21 § 2.

Första stycket 1 gäller dock inte om Konkurrensverket inom en månad från det att anmälan eller ansökan kom in förklarar att verket anser att 6 § är tillämplig och att det inte finns skäl att tillämpa 8 § eller att 19 § är tillämplig. Ett sådant beslut får meddelas bara om det är uppenbart att undantag inte kan beviljas eller icke-ingripandebesked inte kan meddelas.

30 § Konkurrensskadeavgift får påföras bara om stämningsansökan har delgetts den som anspråket riktas mot inom fem år från det att överträdelsen upphörde.

Avgift får inte påföras för åtgärder som omfattas av ett åläggande som har meddelats vid vite enligt denna lag.

31 § En påförd konkurrensskadeavgift faller bort i den mån verkställighet inte har skett inom fem år från det att domen vann laga kraft.

32 § För att säkerställa ett anspråk på konkurrensskadeavgift får Stockholms tingsrätt besluta om kvarstad. Därvid gäller i

tillämpliga delar vad som är föreskrivet i 15 kap. rättegångsbalken om kvarstad för fordran.

Skadestånd

33 § Om ett företag uppsåtligen eller av oaktsamhet överträder förbuden i 6 eller 19 §, skall företaget ersätta den skada som därigenom uppkommer för ett annat företag eller en avtalspart.

Rätten till sådan ersättning faller bort, om talan inte väcks inom fem år från det att skadan uppkom.

Stockholms tingsrätt är alltid behörig att pröva frågor om skadestånd enligt denna paragraf.

Företagsförvärv

Förbud mot företagsförvärv m. m.

34 § Stockholms tingsrätt får på talan av Konkurrensverket förbjuda ett företagsförvärv som omfattas av anmälningsskyldighet enligt 37 §.

Förvärvet skall förbjudas, om

1. det skapar eller förstärker en dominerande ställning som väsentligt hämmar eller är ägnad att hämma förekomsten eller utvecklingen av en effektiv konkurrens på den svenska marknaden i dess helhet eller på en avsevärd del av den, och
2. detta sker på ett sätt som är skadligt från allmän synpunkt.

Förbud får dock inte meddelas i fråga om förvärv som har skett på en svensk eller utländsk börs, en auktoriserad marknadsplats eller någon annan reglerad marknad eller genom inrop på exekutiv auktion. I stället får förvärvaren åläggas att avyttra det som har förvärvats.

35 § Ett förbud mot ett företagsförvärv innebär att förvärvet därefter blir ogiltigt.

36 § Om det är tillräckligt för att undanröja de skadliga effekterna av ett företagsförvärv, får förvärvaren i stället för förbud enligt 34 § åläggas

1. att avyttra ett företag, en rörelse eller en del av en rörelse, eller
2. att genomföra någon annan konkurrensfrämjande åtgärd.

Anmälan om företagsförvärv

37 § Ett företagsförvärv skall anmälas till Konkurrensverket av någon som är part i förvärvsavtalet, om de berörda företagen tillsammans har en omsättning föregående räkenskapsår som överstiger fyra miljarder kronor.

Om förvärvaren ingår i en grupp som består av flera företag som har gemensamma ägarintressen eller som hålls samman på något

annat sätt, skall gruppens sammanlagda årsomsättning anses som förvärvarens årsomsättning.

Särskild undersökning av förvärv

38 § Konkurrensverket får besluta om att genomföra en särskild undersökning av ett företagsförvärv som har anmälts enligt 37 §.

Ett sådant beslut skall meddelas inom 30 dagar från det att anmälan kom in till Konkurrensverket. Under denna frist får den som är part i förvärvsavtalet inte vidta några åtgärder för att fullfölja förvärvet.

Talan om företagsförvärv

39 § En talan hos Stockholms tingsrätt enligt 34 eller 36 § får väckas bara efter beslut om särskild undersökning enligt 38 §.

Talan skall väckas inom tre månader från beslutet. Tingsrätten får på begäran av Konkurrensverket förlänga fristen med högst en månad i sänder, om parterna i förvärvsavtalet eller, om förvärvet har skett på det sätt som anges i 34 § tredje stycket, förvärvaren samtycker till det eller om det finns synnerliga skäl.

40 § Om Konkurrensverket har beslutat att lämna ett företagsförvärv utan åtgärd, får talan enligt 39 § första stycket inte väckas beträffande förvärvet.

Detta gäller dock inte om en part i förvärvsavtalet har lämnat någon oriktig uppgift som påverkat beslutet.

Förbud i väntan på slutlig prövning

41 § Om det är motiverat av ett allmänt intresse som väger tyngre än den olägenhet som åtgärden medför, får Stockholms tingsrätt på yrkande av Konkurrensverket för tiden till dess att en fråga enligt 34 eller 36 § slutligt har avgjorts förbjuda parterna i ett avtal om företagsförvärv att fullfölja förvärvet. Om rättegång inte pågår, skall yrkandet framställas skriftligen.

Yrkandet får inte bifallas utan att parterna i förvärvsavtalet eller, om förvärvet har skett på det sätt som anges i 34 § tredje stycket, förvärvaren fått tillfälle att yttra sig. I brådskande fall får dock åtgärden omedelbart beviljas att gälla till dess att något annat beslutas.

Tid inom vilken ett förvärvsärende skall avgöras

42 § Ett förbud eller ett åläggande enligt 34 eller 36 § får inte meddelas senare än sex månader efter det att talan väckts hos tingsrätten. Denna frist får förlängas, om parterna i förvärvsavtalet eller, om förvärvet har skett på det sätt som anges i 34 § tredje stycket, förvärvaren samtycker till det eller om det finns synnerliga skäl. Förbud eller åläggande får dock inte meddelas senare än två år efter det att förvärvsavtalet ingicks.

Om tingsrättens dom överklagas, skall Marknadsdomstolen avgöra målet inom tre månader från det att tiden för överklagande gick ut.

Vad som sägs i första stycket om förlängning av fristen gäller också Marknadsdomstolens prövning.

Omprövning

43 § Ett förbud eller åläggande enligt 34 eller 36 § utgör inte hinder mot att samma fråga prövas på nytt, om det finns anledning att upphäva eller mildra förbudet eller åläggandet därför att detta inte längre behövs eller inte längre är lämpligt.

Om tingsrätten eller Marknadsdomstolen har lämnat en talan om ett företagsförvärv utan åtgärd, får frågan prövas på nytt bara om en part i förvärvsavtalet har lämnat oriktiga uppgifter om sakförhållanden av väsentlig betydelse för avgörandet.

44 § Talan om omprövning enligt 43 § väcks hos Stockholms tingsrätt av Konkurrensverket eller av någon som berörs av avgörandet.

Talan enligt 43 § andra stycket skall väckas inom ett år efter det att saken slutligt har avgjorts.

Uppgiftsskyldighet och undersökning

Allmän uppgiftsskyldighet för företag m.m.

45 § Om det behövs för att Konkurrensverket skall kunna fullgöra sina uppgifter enligt denna lag, får verket ålägga

1. ett företag eller någon annan att tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat,
2. den som förväntas kunna lämna upplysningar i saken att inställa sig för förhör på tid och plats som verket bestämmer, eller
3. en kommun eller ett landsting som driver verksamhet av ekonomisk eller kommersiell natur att redovisa kostnader och intäkter i verksamheten.

46 § Ett åläggande enligt 45 § gäller omedelbart, om något annat inte bestäms.

Undersökning vid utredning om överträdelse av förbud

47 § Stockholms tingsrätt får på ansökan av Konkurrensverket besluta att verket får genomföra en undersökning hos ett företag för att utreda om detta har överträtt förbuden i 6 eller 19 §, om

1. det finns anledning att anta att en överträdelse har skett,
2. företaget inte rättar sig efter ett åläggande enligt 45 § 1 eller det annars finns risk att bevis undanhålls eller förvanskas, och
3. vikten av att åtgärden vidtas är tillräckligt stor för att uppväga det intrång eller annat men som åtgärden innebär för den som drabbas av åtgärden.

Ansökan skall göras skriftligen.

48 § Ett beslut enligt 47 § får avse även någon annan än det företag som är föremål för utredning. Ett sådant beslut får meddelas bara om

1. vad som föreskrivs i 47 § första stycket 1 och 3 är uppfyllt,
2. det finns särskild anledning att anta att bevis finns hos den som ansökan avser, och
3. denne inte rättar sig efter ett åläggande enligt 45 § 1 eller det annars finns risk att bevis undanhålls eller förvanskas.

49 § I brådskande fall får ett beslut enligt 47 eller 48 § meddelas utan att den som ansökan avser får tillfälle att yttra sig.

50 § Ett beslut enligt 47 eller 48 § skall innehålla uppgifter om

1. föremålet för och syftet med undersökningen,
2. tidpunkten när undersökningen skall börja, och
3. Konkurrensverkets befogenheter enligt 51 §.

Beslutet gäller omedelbart, om något annat inte bestäms.

51 § När Konkurrensverket genomför en undersökning som har beslutats enligt 47 eller 48 §, har verket rätt att

1. granska bokföring och andra affärshandlingar,
2. ta kopior av eller göra utdrag ur bokföring och affärshandlingar,
3. begära muntliga förklaringar direkt på platsen, och
4. få tillträde till lokaler, markområden, transportmedel och andra utrymmen.

Innan undersökningen börjar, skall beslutet om denna visas upp för den hos vilken undersökningen skall genomföras.

52 § När en undersökning som har beslutats enligt 47 eller 48 § skall genomföras, har den hos vilken undersökningen skall genomföras rätt att tillkalla ett juridiskt biträde.

I avvaktan på att ett sådant biträde inställer sig får undersökningen inte börja. Detta gäller dock inte, om

1. undersökningen därigenom onödigt fördröjs, eller
2. undersökningen har beslutats enligt 49 §.

53 § Konkurrensverket får begära handräckning av kronofogdemyndigheten för att genomföra de åtgärder som avses i 51 § 1, 2 och 4.

Gemensamma bestämmelser

54 § Åtgärder enligt 45 eller 51 § får inte avse en skriftlig handling

1. vars innehåll kan antas vara sådant att en advokat eller hans biträde inte får höras som vittne därom, och

2. som innehas av honom eller av den till förmån för vilken tystnadsplikten gäller.

55 § Vid ett åläggande enligt 45 § eller en undersökning enligt 51 § finns det inte någon skyldighet att röja företagshemligheter av teknisk natur.

56 § Den som är uppgiftsskyldig enligt denna lag får inte betungas onödigt.

Vite

Föreläggande av vite

57 § Ett förbud eller åläggande enligt 23, 34, 36, 41 eller 45 § får förenas med vite. Också ett beslut om undersökning enligt 47 eller 48 § får förenas med vite för att förmå ett företag eller någon annan att underkasta sig undersökningen.

Ett frivilligt åtagande i samband med ett företagsförvärv får förenas med vite. Ett sådant vite föreläggs av Stockholms tingsrätt på talan av Konkurrensverket.

58 § Konkurrensverket får förelägga vite för fullgörande av skyldigheter enligt 37 §.

Utdömmande av vite

59 § Talan om utdömmande av vite som förelagts med stöd av denna lag förs vid tingsrätt av Konkurrensverket. I fråga om vite som en domstol har förelagt på talan av ett företag får talan om utdömmande föras även av företaget.

Stockholms tingsrätt är alltid behörig att pröva en sådan talan.

Överklagande

60 § Beslut av Konkurrensverket i följande frågor får överklagas hos Stockholms tingsrätt:

1. undantag enligt 8, 11, 12, 14, 16 och 18 §§,
2. icke-ingripandebesked enligt 20 och 21 §§,
3. ålägganden som verket har meddelat enligt 23 § första stycket och 25 §, och
4. ålägganden enligt 45 §.

Ett beslut enligt första stycket 1--3 får överklagas bara av ett företag som berörs av beslutet.

61 § Konkurrensverkets beslut enligt 29 § andra stycket får

överklagas bara i samband med överklagande av det beslut varigenom verket slutligt avgör ärendet.

62 § Andra beslut av Konkurrensverket enligt denna lag än som avses i 60 eller 61 § får inte överklagas.

63 § /Upphör att gälla U:950101/

Domar och beslut av Stockholms tingsrätt i följande mål och ärenden får överklagas hos Marknadsdomstolen:

1. ålägganden enligt 23 § andra stycket och 25 §,
2. konkurrensskadeavgift enligt 26 §,
3. kvarstad enligt 32 §,
4. företagsförvärv enligt 34, 36, 41 och 43 §§,
5. undersökningar enligt 47 och 48 §§, och
6. prövning av överklaganden enligt 60 §.

Beslut under rättegången i frågor som avses i 25, 32 eller 41 § skall överklagas särskilt. Ett beslut enligt 32 eller 41 § som meddelats innan rättegång har inletts skall överklagas som om beslutet meddelats under rättegång.

63 § /Träder i kraft I:950101/

Domar och beslut av Stockholms tingsrätt i följande mål och ärenden får överklagas hos Marknadsdomstolen:

1. ålägganden enligt 23 § andra stycket och 25 §,
2. konkurrensskadeavgift enligt 26 §,
3. kvarstad enligt 32 §,
4. företagsförvärv enligt 34, 36, 41 och 43 §§,
5. undersökningar enligt 47 och 48 §§, och
6. prövning av överklaganden enligt 60 §.

Beslut under rättegången i frågor som avses i 25, 32 eller 41 § skall överklagas särskilt. Ett beslut enligt 32 eller 41 § som meddelats innan rättegång har inletts skall överklagas som om beslutet meddelats under rättegång.

Beslut som avses i första stycket 6 får överklagas även av Konkurrensverket om tingsrätten ändrat verkets beslut. Lag (1994:1494).

Rättegångsbestämmelser

64 § Om något annat inte följer av denna lag tillämpas,

1. beträffande rättegången i frågor som avses i 63 § första stycket 1--4, vad so

m är föreskrivet i rättegångsbalken om tvistemål där förlikning inte är tillåten, och

2. beträffande handläggningen av frågor som avses i 63 § första stycket 5 och 6, lagen (1946:807) om handläggning av domstolsärenden.

Vad som i 49, 50 och 52 kap. rättegångsbalken sägs om hovrätten skall i stället gälla Marknadsdomstolen.

64 a § Vid huvudförhandling i mål som anges i 63 § första stycket 1--4 skall tingsrätten bestå av fyra ledamöter, av vilka två skall vara lagfarna domare och två ekonomiska experter. En av de lagfarna domarna skall vara rättens ordförande.

Om det sedan huvudförhandlingen har påbörjats inträffar förfall för en av ledamöterna, är rätten ändå domför.

Vid huvudförhandling i fall som avses i 1 kap. 3 a § andra och tredje styckena rättegångsbalken och vid avgörande av mål utan huvudförhandling, liksom vid handläggning som inte sker vid huvudförhandling, skall tingsrätten, om inte annat följer av 64 b §, bestå av en lagfaren domare. I sådana fall får dock även en ekonomisk expert delta i tingsrätten. Lag (1993:681).

64 b § Vid avgörande av mål utan huvudförhandling och vid prövning av frågor som hör till rättegången får tingsrätten ha den sammansättning som anges i 64 a § första stycket om det föreligger särskilda skäl med hänsyn till målets eller frågans beskaffenhet. Lag (1993:681).

64 c § Vid handläggning av ärenden som anges i 63 § första stycket 5 och 6 skall tingsrätten ha den sammansättning som anges i 64 a § första stycket. Vid handläggning som avses i 3 och 4 §§ lagen (1946:807) om handläggning av domstolsärenden skall tingsrätten dock bestå av en lagfaren domare. I sådana fall får även en ekonomisk expert delta i tingsrätten. Lag (1993:681).

64 d § Regeringen förordnar för viss tid dem som skall tjänstgöra som ekonomiska experter enligt 64 a och 64 c §§. Inträffar medan en ekonomisk expert deltar i behandlingen av ett mål eller ärende en omständighet som medför att förordnandet skall upphöra att gälla, skall förordnandet oberoende därav anses ha fortsatt giltighet såvitt avser det pågående målet eller ärendet.

Den som skall tjänstgöra som ekonomisk expert skall vara svensk medborgare och får inte vara underårig eller i konkurstillstånd eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. Lag (1993:681).

65 § För Konkurrensverket som part i mål och ärenden enligt denna lag gäller, i fråga om föreläggande för part och parts utemål, vad som i rättegångsbalken är föreskrivet för åklagare.

65 a § /Träder i kraft I:950101/

Beslut i frågor som avses i 60 § första stycket får inte ändras av domstol utan att Konkurrensverket har lämnats tillfälle att yttra sig. Lag (1994:1494).

66 § Vid behandlingen av en fråga enligt 41 § då rättegång inte pågår tillämpas, utöver vad som föreskrivs där, vad som gäller när en sådan fråga uppkommer i rättegång. Ett yrkande av Konkurrensverkets motpart om ersättning för kostnader får dock prövas i samband med avgörandet av frågan om åtgärden.

67 § En åtgärd enligt 41 § som har beslutats då rättegång inte pågår skall omedelbart hävas, om Konkurrensverket inte beslutar om särskild undersökning enligt 38 § eller, om ett sådant beslut har meddelats, inte väcker talan enligt 39 §. Detsamma gäller om Konkurrensverket beslutar att lämna ett företagsförvärv utan åtgärd.

68 § Innan ett mål om företagsförvärv avgörs, skall förvärvarens motpart i förvärvsavtalet få tillfälle att yttra sig. Detta gäller dock inte vid förvärv som har skett på det sätt som anges i 34 § tredje stycket.

69 § Mål och ärenden i frågor som avses i 63 § första stycket får handläggas gemensamt, om det är till fördel för utredningen. Handläggningen skall ske enligt vad som föreskrivs i 64 § första stycket 1 samt 64 a och 64 b §§. Lag (1993:681).

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1993.

2. Genom lagen upphävs konkurrenslagen (1982:729) och lagen (1991:921) om förbud mot konkurrensbegränsning i fråga om jordbruksprodukter.

3. Följande gäller i fråga om avtal som föreligger när denna lag träder i kraft och för vilka inom sex månader från ikraftträdandet till Konkurrensverket inkommer anmälan för undantag enligt 8 § eller ansökan om icke-ingripandebesked enligt 20 §:

a) Bestämmelserna i 7 § skall inte tillämpas förrän sex månader efter den dag då Konkurrensverket meddelat beslut med anledning av anmälan eller ansökan.

b) Bestämmelserna i 23 § skall inte tillämpas före den tidpunkt som anges i a vad avser överträdelser av förbudet i 6 §.

c) Konkurrensskadeavgift enligt 26 § eller skadestånd enligt 33 § för överträdelser av förbudet i 6 § får inte dömas ut för åtgärder som har vidtagits före den tidpunkt som anges i a, om åtgärderna ligger inom ramen för den verksamhet som har beskrivits i anmälan eller ansökan.

4. I fråga om avtal som föreligger eller förfaranden som tillämpas när denna lag träder i kraft och som är förbjudna enligt 6 eller 19 § skall förbuden inte gälla, om avtalen eller förfarandena inom sex månader från lagens ikraftträdande

a) ändras på sådant sätt att de omfattas av gruppundantag enligt 17 §,

b) ändras på sådant sätt att de inte längre omfattas av 6 eller 19 §,

eller

c) upphör att tillämpas.

Vad som sägs i första stycket a utgör dock inte hinder för Konkurrensverket att återkalla undantaget för ett avtal enligt 18 §.

5. Anmälan för undantag enligt 8 § eller ansökan om icke-ingripandebesked enligt 20 § får prövas före lagens ikraftträdande. Om ett överklagande i en sådan fråga har kommit in till tingsrätten före ikraftträdandet, skall tingsrätten ha den sammansättning som anges i lagen (1946:807) om handläggning av domstolsärenden i stället för den som anges i 64 c §.

I fråga om en anmälan eller ansökan som görs före lagens ikraftträdande gäller punkt 3 a--c ovan. Den tidsfrist som där anges skall dock vara tio månader. Lag (1993:681).

6. I fråga om avtal som avses i punkt 3 ovan och som anmäls i enlighet med vad som där föreskrivs, tillämpas 13 § med den avvikelsen att den tidpunkt från vilken undantag skall anses beviljat räknas från lagens ikraftträdande. Detsamma gäller i fråga om avtal som anmäls före lagens ikraftträdande.

7. Äldre föreskrifter skall fortfarande tillämpas i fråga om företagsförvärv som har skett före ikraftträdandet.

1994:1494

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995 och tillämpas endast i de fall Konkurrensverkets beslut meddelats efter utgången av år 1994.

1994:1846

Enligt riksdagens beslut föreskrivs att 5 § konkurrenslagen (1993:20) skall upphöra att gälla den dag lagen (1994:1500) med anledning av Sveriges anslutning till Europeiska unionen träder i kraft. Den upphävda paragrafens första stycke skall dock fortsätta att tillämpas i de fall den upphävda lagen (1992:1317) om ett europeiskt ekonomiskt samarbetsområde (EES) skall fortsätta att tillämpas enligt övergångsbestämmelserna till lagen (1994:1500) med anledning av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.